

Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat
Ingerlatseqatigiiffinnut allattoqarfik
3900 Nuuk
govsec@nanoq.gl
Royal Greenland
30. August 2013

Ingerlatseqatigiiffiup Nuummi umiarsualivimmik nutaamik sanaartortussap pilersinneqarnissaa pillugu Naalakkersuisut Siulittaasuata Aleqa Hammondip Inatsisartuni aalajangiiffigisassatut siunnersuutaa.

I. Eqikkaaneq.

Siunnersuutip pineqartup tusarniaassutigineqarnera tiguarput, taannalu tunngavigalugu ataani oqaaseqaatit saqqummiutissallugit.

Nuummi umiarsualivissap nutaat aningaasaliiffigineqarnissaanik ingerlanneqarnissaanillu eqqarsaateqarneq pillugu paasissutissat ilaatigut Royal Greenland A/S-ip assartuineq pillugu ataatsimiititaliarsuup sulineranut peqataaneratigut pissarsiat aallaavigalugit siunnersuut tapersorsorinnaangilarput.

Naatsorsuutigaarput avammut niuertut inuussutissarsiuteqartut malunnaatilimmik toqqaannartumik toqqaannangitsumillu aningaasartuuteqarnerulissasut, tassa umiarsualiviup nutaap iluaqutaanut anleqqersuussinnaangitsunik.

Pingaartumik makku aningaasartuutaanerulersussat pineqarput:

- Usit akii qaffasinnerusut,
- Avammut niuernerimi siviuserusumik uninngatitsinerup kinguneranik nioqqutissat toqqorsivimmiitinneqarnerisigut aningaasatigut pisussaaffeqarnerulemeq,
- Avammut niuernerimi eqquusuinermilu umiarsualivimmi containerit inissaqartinnerinut akilluteqarneq assigisaallu,
- Umiarsuit aalisariutit talittarfimmiinneranni umiarsualivimmiimnermut akitsuutit.

II. Oqaaseqaatit

Nuummi nutaamik umiarsualiviliornissamik isumassarsineq nutaajungnilaq. Sammisag ukiut ingerlanerini assartuineq pillugu ataatsimiititaliarsuup nalunaarusiai arlallit aqutugalugit suliarineqartarsimavoq ukiullu kingullit ingerlanerini nalunaarusiarpaalunni sammeneqartarluni. 2003-mili paasineqarpoq Nuummi containerinut nutaamik umiarsualiveqarnissaq pisariaqartinneqartoq.

Nutaamik umiarsualiveqalernissamik pisariaqartitsinerup Kalaallit Nunaannut amerliartuinnartunik usinik assartuisoqartittalerpaa, pingaartumik Nuummumt, tassa ersersinneqarpoq nioqqutissat tamarmiusut Kalaallit Nunaannukaaneqartut 40 %-iisa missaanniit Nuummukartuusartut.

Assartuineq pillugu ataatsimiititaliarsuup kingullermik nalunaarusiamini naatsorsorpaa Nuummi containerinut umiarsualivissamut 500 mio.-t missaannik aningaasaliissuteqarneq inuiaqatigiinnut pissarsissutaalluarumaartoq.

Nutaamik umiarsualivittaarnissamut isumassarsinerumt tunngavioseq pingaarnertut eqqarsaasersuutiniq aallaaveqarpoq:

- Nuuk siunissami Kalaallit Nunaanni kisimiilluni ingerlateqqitassanut umiarsualiveqassaaq, tassa usit nunap iluanukartut/avammukartut tamarmik Nuuk aqqusaartassavaat.
- Umiarsuit Atlantikukkoortartut amerlassusaat pingasunit marlunnut ikilineqassapput.
- Inuiaqatigiinnut malunnaatilimmik sipaaruteqartoqassaaq Nuummi maannamut naleqqjullugu pitsaaneruserumik sukkaneruserumillu sulliisisoqartaleratigut.

Nalunaarusiani illuatungiliuttutulu oqaaseqaatini tamani takuneqarsinnaavoq pingaarnertut anguniagaasoq Nuummi pitsaaneruserumik sulliisisoqalernissaa, pilersuinerlu, tassa nunap iluanut qitiutinneartoq. Aamma aalajangiiffigisassatut siunnersuummi pineqartut ilagaat ataatsimoortumik aningaasaliissuteqartoqassanersooq, tassa Kalaallit Nunaannut tamarmiusumut tunngatillugu usinut akigitat qaffanneqassanersut, imaluunniit usit Nuummumt/Nuummit ingerlanneqartussat kisimik aningaasartuutaassanersut.

RG-p ullumikkut nioqqutissat pingaartumik Sisimiuniit avannaaniillu aalajangersimasunik annertussuillit kitaanit nassiuttarpari. Sisimiut Sisimiuniit toqqaannartumik Danmarkimut nassiussisarpoq, Qeqertarsuulli tunua Uummannarlu Aasiaat aqutugalugu Danmarkimut nassiussiarlutik. Kilisaatit tulaassaat umiarsualivimmit usingiaaffiusumit Danmarkimut nassiunneqartarput, usingiaaffiusartut tassaapput Nuuk imaluunniit Sisimiut.

Kalaallit Nunaanni maanna umiarsualiviusut sullitat isaanni isigalugu ajunngivissumik ingerlapput. Kilisaatit ajornartorsuutitaqanngitsumik tulaattarpavut, aamma eqquussuisinnaallutalu avammut niuersinnaavugut, tassunga ilanngullugu aamma Nuup umiarsualivia aqutugalugu. Taamaammatt ingerlasussanik piareersaanissamik aqutsinissamillu pisisartut Nuummi nutaamik umiarsualiviliortoqarnissaa soqutigivallaangilarput.

Erseqqippooq nutaamik containerinut umiarsualivittaarnissamik kissaateqarneq avammut niuertut ullumikkumut naleqqjullugu pitsaaneruserumik sullinneqarnissaannik kissaateqarnermik pilersimanngitsoq imaluunniit aallaaveqanngitsoq, taamaallaalli aallaavigineqartoq pitsaaneruserumik pilersuisalernissamik sulliisissalernissamillu pilersitsinissaa, pingaartumik Nuummi.

Soorunami eqqoqqinnaartumik eqqoriaruminaappooq umiarsualivissaaq RG-mut allanullu avammut niuernerimik suliaqartartunut qanoq pingaaruteqartigissanersooq, paasissutissalli maanna saqqummiunneqartut aallaavigalugit avammut niuertartunut iluaqutaanissaa takujuminaappooq.

Kingunerisinaasai imaaliialaanaq takuneqarsinnaasut tassaapput:

- Umiarsuit atlantikukkoortartut ikinnerulemerat
 - o Tamatuma nassataanik aallartartut ikinnerulissamut, taamalu usit avammut niuerutigineqartussat siviuseruserumik aqqutaani uninngatinneqartalerlutik
- eksporgods

- Nuuk ingerlateqqitassanut umiarsualivituatut
 - o Tamatuma nassataanik usit ullumikkut illoqarfimmit tunisassiorfiusumit/usingiaaffiusumit toqqaannartumik Danmarkimut nassiunneqartartut umiarsuarmut allamut nuunniarlugit Nuummumt aqqusaaruneqqaartaalernissaat, taamalu aamma sivilisunerusumik aqqutaani uninngatinneqartalernerannik kinguneqaannassalluni
- Usinut akigititat qaffasinnerusut
 - o Aaqqiissutaanaviangilaq suliniummumt 500 mio.-nik Nuuk kisiat aningaasaliissuteqartinneqarnissaa, taamaammat ilimanarnerpaavoq ersoqatigiissitsinissamik aaqqiisoqarnissaa.

Nuummi nutaamik containerinut umiarsualiviliornikkut RG-mut allanullu avammumt niuertartunut maannakkorpiaq sunniuteqartussatut isikkoqartutuaq tassaavoq usinut akigititat qaffannerat aamma uninngatitsinermi piffissap sivitsornera, tassa kalaallit tunisassiaat ullumimut sanilliullugu niuerfintut kingusinnerusukkut tikiunneqartalissapput.

Aningaasaliissutit taakku matussuserniarlugit usinut akigititat qanoq iluarsiiffiqineqassanersut naluarput, Naalakkersuisoqarfimmiilli erseqqissaassutigineqarpoq akilersuisoqarnerulertoqarnissaa pineqartoq.

Tassungattaq atatilugu oqaatigisariaqarpoq RAL-ip isumannaallisarneqarnissaa qulakkeernairlugu akilersuutit 2011-mi 1,5 %-inik qaffaaffiqineqarmata, aamma RAL-p umiarsuarnik nunaqarfiliartinneqartartunik taarsiinissamut pilersaarutaata maannakkut ukiunik marlunnik kinguaattoqasup aningaasaliiffiqineqarnissaanut aningaasaliissuti 2011-mi 3,1 %-inik qaffanneqarmata.

Nuummi pilersaarutaasutut aningaasaliissuteqartoqarpat aamma usinut akigititat qaffasinnerusut atorlugit aningaasaliissuteqartoqarpat ukiut marlussuit ingerlaneranni akilersuutit ataatsimut isigalugit 10 %-inik qaffapallassinnaapput, tassa aningaasartuutit allannortarnerat aallaavigineqarani aningaasaliissutissanillu nutaanik aningaasaliissuteqartoqarnissaanna aallaavigineqarpat, pingaartumik Kalaallit Nunaat tamaat isigalugu, pingaartumik Nuummumt pilersuineramik pitsanngorsaanissaq siunertarlugu aningaasaliissuteqartoqarpat.

Attaveqaatitigut aningaasartuutit qaffasingaatsiareersut eqqarsaatigalugit, tassa nunarsuarmi niuerfimmi nunanut unammillerfigisatsinnut naleqqiullugu maani avammumt niuertartunut artukkiisartut eqqarsaatigalugit, takujuminaappoq soq RG-p suliniut taanna tapersersussaneraa, tamatumami aningaasartuutivut toqqorsivimmiititsinavullu annertusitiinnartussaammagit.

Ajoriffissaqartingilarput avammumt niuertartut aningaasartuuteqarnerulersinneqanngippata umiarsualivinnik nutaanik sanaartortoqarnissaa. Umiarsualiviit nutaat naammassisaqarnerulersitsinissamut tunngaviliisariaqarput, taamalu pingaartumik avammumt niuertartunut aningaasartuutikinnerulersitsillutik.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Andor Thomsen

Royal Greenland A/S
Postbox1073
Qasapi 4
GL-3900 Nuuk
Tlf: 36 13 00
fax 32 33 49
www.royalgreenland.com